

nowe narkotyki
- „dopalacze”

INFORMATOR

dla rodziców,
nauczycieli i pedagogów

nowe narkotyki
- „dopalacze”

Ministerstwo Zdrowia

Krajowe Biuro do Spraw
Przeciwdziałania Narkomanii

nowe narkotyki – „dopalacze”

autorzy: Bogusława Bukowska
Michał Kidawa
Anna Radomska
Anna Poleganow

korekta: Janina Węgrzecka-Gilul
projekt graficzny: Studio ANCOM
druk i oprawa: Pozytyw Sp. J.

II wydanie poprawione

Warszawa 2015

nr ISBN 978-83-941398-1-0

Wydano ze środków Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii

egzemplarz bezpłatny

wersja elektroniczna dostępna na www.kbpn.gov.pl

Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii
ul. Dereniowa 52/54, 02-776 Warszawa
tel. (22) 855 54 69
www.kbpn.gov.pl

str.

2

Co to są nowe narkotyki zwane „dopalaczami”?

4

Pułapki reklamy – strategie sprzedaży

6

Rodzaje nowych narkotyków

- Nowe narkotyki o działaniu pobudzającym
- Nowe narkotyki reklamowane jako działające podobnie do marihuany
- Nowe narkotyki o działaniu halucynogennym

10

Dlaczego nowe narkotyki są niebezpieczne?

12

Problemy społeczne

13

Wypadki w ruchu drogowym

14

Postępowanie w sytuacji zagrożenia życia

15

Warto przeczytać

16

Gdzie szukać informacji i pomocy?

Co to są

nowe narkotyki - „dopalacze”

Aktualnie na określenie „dopalaczy” powinno się używać terminu „nowe narkotyki”. Działają na ośrodkowy układ nerwowy i mogą doprowadzić do nieodwracalnych, wielonarządowych uszkodzeń.

Nowe narkotyki to problem większości krajów Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych, Australii czy Kanady. Jak do tej pory żaden kraj nie znalazł rozwiązań prawnych, które całkowicie eliminowałyby dostęp do tych substancji. W 2014 r. i w 2015 r. w Polsce i innych krajach UE dramatycznie wzrosła liczba zatruć, a nawet zgonów związanych z ich używaniem.

Młodzież czerpie informacje o nowych narkotykach głównie z Internetu. Za jego pośrednictwem dokonuje też często zakupów.

PUŁAPKI REKLAMY -

strategie sprzedaży

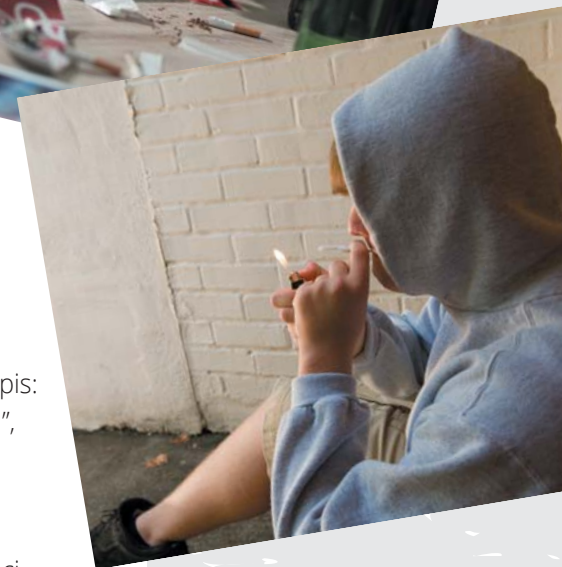
Nowe narkotyki sprzedawane są często jako np. sole do kąpiel, nawozy do roślin, pochłaniacze wilgoci, talizmany czy kleje.

W rzeczywistości, choć widnieje na nich taka etykieta, nie mają one nic wspólnego z tymi artykułami.

Często na nowych narkotykach widnieje napis: „Produkt nie jest przeznaczony do spożycia”, choć wiadomo, że kupowany jest po to, aby wprowadzać go do organizmu. W składzie rzekomych „soli do kąpiel”, „nawozów do roślin” czy pochłaniaczy wilgoci znajduje się pewna ilość nowych narkotyków, czyli właśnie „dopalaczy” działających na ośrodkowy układ nerwowy. Po użyciu tych produktów mogą występować objawy jak po użyciu narkotyku, często bardziej nasilone i zagrażające bezpośrednio życiu lub zdrowiu.

W zależności od rodzaju nowego narkotyku może być on połykany, wciągany przez nos, wstrzykiwany lub inhalowany.

Rodzaje

nowych narkotyków

Istnieje wiele różnych rodzajów nowych narkotyków.

Można podzielić je na grupy, w zależności od sposobu działania:

- nowe narkotyki o działaniu pobudzającym,
- nowe narkotyki reklamowane jako działające podobnie do marihuany,
- nowe narkotyki o działaniu halucynogennym.

NOWE NARKOTYKI O DZIAŁANIU POBUDZAJĄCYM

„Party pills” lub „designer drugs” to inne określenia produktów reklamowanych jako zwiększające energię i poprawiające nastrój. Ich pobudzające działanie podobne jest do efektów zażycia narkotyków z grupy amfetamin (amfetamina, metamfetamina, MDMA) lub kokainy.

Substancje te najczęściej występują w postaci proszku, kryształków, rzadziej pigułek. Mogą być wciągane przez nos, połykane lub używane iniekcyjnie. Substancje te są niebezpieczne ze względu na ryzyko powstania m.in. zaburzeń pracy serca oraz zaburzeń neurologicznych. Mogą występować także zaburzenia psychotyczne, którym towarzyszą halucynacje oraz urojenia.

Wszystkie wyżej wymienione objawy mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia.

Rodzaje

nowych narkotyków

NOWE NARKOTYKI REKLAMOWANE JAKO DZIAŁAJĄCE PODOBNIEM DO MARIHUANY

Jest to **najczęściej materiał roślinny** połączony z syntetycznymi kannabinoidami czyli substancjami reklamowanymi jako działające podobnie do tetrahydrokannabinolu (THC), głównego składnika marihuany. W tej grupie jest wiele produktów występujących przede wszystkim w postaci mieszanek ziołowych lub proszku. Niektóre syntetyczne kannabinoidy mają działanie wielokrotnie silniejsze od marihuany, w związku z czym są szczególnie niebezpieczne. Syntetyczne kannabinoidy pali się w „skrętach” lub fajce, podobnie jak marihuanę. Po użyciu syntetycznych kannabinoidów mogą pojawić się negatywne skutki takie jak: **podwyższenie tętna i ciśnienia krwi, wymioty, „gonitwa” myśli, nerwowość, stany lękowe, zaburzenia psychiczne, senność, „zamazana” mowa, bóle w klatce piersiowej, drgawki, a nawet utrata przytomności.**

Użycie syntetycznych kannabinoidów może doprowadzić do nieodwracalnych szkód zdrowotnych takich jak: uszkodzenie nerek, wątroby czy układu nerwowego a nawet zgonu. Mieszanki ziołowe mogą mieć za każdym razem inną zawartość kannabinoidów, przez co są niebezpieczne. **Mogą one działać na ośrodkowy układ nerwowy już w bardzo niewielkich dawkach i dlatego łatwo je przedawkować.**

Nie można przewidzieć z jaką mocą może działać taka sama dawka i jakie powodować skutki.

NOWE NARKOTYKI O DZIAŁANIU HALUCYNOGENNYM

Najczęściej są to kawałki papieru czy tekturki nasączone substancjami o działaniu halucynogennym, rzadziej płyn.

Na ogół używane są doustnie, rzadziej w iniekcjach. Zawarte w produktach substancje działają podobnie jak LSD, meskalina czy grzyby halucynogenne. Wiele substancji halucynogennych charakteryzuje się tym, iż działają na ośrodkowy układ nerwowy już w bardzo niewielkich dawkach i **dlatego łatwo je przedawkować, nawet ze skutkiem śmiertelnym.**

Używanie substancji z tej grupy może powodować: **nudności, wahania nastroju, bezsenność, niepokój, halucynacje, silne pobudzenie psychoruchowe.** Mogą także występować tzw. „bad tripy” (ang. zła podróż). W takim przypadku pojawiają się szczególnie przykre doznania psychiczne, takie jak: **przenikliwy lęk, a nawet panika**, którym towarzyszą nieprzyjemne a nawet przerażające wizje i halucynacje. Tego typu, silne, negatywne doznania mogą prowadzić do częściowej lub całkowitej utraty kontroli nad własnym zachowaniem, **a nawet prób samobójczych.**

DLACZEGO

nowe narkotyki

są niebezpieczne?

Zażyte jakichkolwiek nowych narkotyków wiąże się z dużym ryzykiem zdrowotnym. Ich skład jest zmienny, substancje w nich zawarte są toksyczne nawet w mikroskopijnych dawkach, dlatego łatwo doprowadzić do ich przedawkowania, nawet ze skutkiem śmiertelnym.

UZALEŻNIENIE

Używanie nowych narkotyków może prowadzić do uzależnienia.

W uzależnieniu następuje zjawisko wzrostu tolerancji, co oznacza konieczność przyjmowania coraz większych dawek substancji dla uzyskania tego samego efektu. Osoby uzależnione od nowych narkotyków mogą doświadczać głodu substancji, a zaprzestanie ich używania zwykle jest bardzo trudne.

problemy społeczne

Używanie nowych narkotyków wpływa na wszystkie obszary życia. Zwykle pojawiają się konflikty w rodzinie oraz pogorszenie relacji rodzinnych. Nierzadko występują także problemy w szkole, m.in. obniżenie wyników w nauce.

Wypadki

w ruchu drogowym

Prowadzenie pojazdów po zażyciu nowych narkotyków to śmiertelna pułapka, która stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia nie tylko kierowców i pasażerów, ale również innych osób na drodze.

Postępowanie

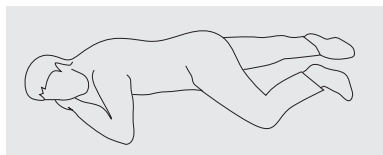
w sytuacji zagrożenia życia

Objawy zatrucia nowymi narkotykami, takie jak m.in.: utrata przytomności, zaburzenia świadomości, zatrzymanie oddechu czy nadmierne pobudzenie psychoruchowe są bezwzględnie wskazaniami do wezwania pogotowia ratunkowego.

W takich sytuacjach zadzwoń pod numer 112.

Do czasu przybycia pogotowia udziel pierwszej pomocy przedmedycznej:

- w przypadku utraty przytomności ułóż osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej zapewniającej dopływ powietrza i ochronę przed zachłyśnięciem, sprawdzaj oddech,
- w przypadku zatrzymania oddechu zastosuj procedury Podstawowego Podtrzymania Życia (30 ucisków na klatkę piersiową i 2 wdechy),
- w przypadku pobudzenia zapewnij obecność 1-2 osób przyjaznych dla poszkodowanego,
- pozostań przy poszkodowanym do czasu przybycia pogotowia ratunkowego,
- jeśli tylko to możliwe, dowiedz się jakich substancji użył poszkodowany i przekaz tę informację personelowi pogotowia medycznego. Znalezione przy poszkodowanym opakowania, leki lub używki również przekaz personelowi medycznemu.

Warto przeczytać

Materiały profilaktyczne dla rodziców, nauczycieli i profesjonalistów dotyczące „dopalaczy” dostępne są w wersji elektronicznej na stronie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl w zakładce Publikacje:

- Program profilaktyki uniwersalnej do prowadzenia zajęć „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”.
- Poradnik dla rodziców w formie broszury „Bliżej siebie - dalej od narkotyków”.
- Scenariusz spotkania z rodzicami w szkole na temat „dopalaczy” - materiał do wykorzystania dla pedagoga, psychologa lub wychowawcy klasy.
- Plakat „Zatrucie narkotykami - pierwsza pomoc”
- Poradnik dla rodziców „O lekach, marihuanie, dopalaczach bez historii”: www.przyjmujelekicybierze.pl
- Poradnik dla nauczycieli „Szkoła i rodzice wobec zagrożeń substancjami psychoaktywnymi”: www.przyjmujelekicybierze.pl
- Poradnik dla kierowcy „Prowadzenie pojazdów a substancje psychoaktywne”: www.rozumwysiada.pl

Jeśli podejrzewasz, że w Twojej okolicy znajduje się sklep czy punkt sprzedaży nowych narkotyków powinieneś powiadomić o swoim podejrzeniu Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną oraz Policję.

Gdzie szukać informacji i pomocy?

W przypadku, gdy obawiasz się, że ktoś, kto jest pod Twoją opieką używa nowych narkotyków możesz uzyskać pomoc i informację w:

- **bezpłatnej infolinii Państwowej Inspekcji Sanitarnej Nowe Narkotyki - Dopalacze**
800 060 800
(czynna całą dobę)
- **Telefonie Zaufania Narkotyki - Narkomania**
801 199 990
(czynny codziennie w godz. od 16.00 - 21.00)
Opłata za połączenie z telefonów komórkowych według stawek operatora.
Opłata za połączenie z telefonów stacjonarnych za pierwszy impuls.
- **Internetowej Poradni Narkotykowej**
www.narkomania.org.pl
- oraz **najbliższej poradni leczenia uzależnień**. Bazę placówek pomocowych znajdziesz na stronie poradni internetowej
www.narkomania.org.pl